

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

مدیرہ مامی آسمان

سوم دبستان

تعلیم و تربیت اسلامی

وزارت آموزش و پرورش
سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی

نام کتاب :	هدیه‌های آسمان (تعلیم و تربیت اسلامی) سوم دبستان - ۳۰۲
پدیدآورنده :	سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی
مدیریت برنامه‌ریزی درسی و تألیف :	دفتر تألیف کتاب‌های درسی عمومی و متوسطه نظری
شناسه افزوده برنامه‌ریزی و تألیف :	پرویز آزادی، فریال آمار، محمد مهدی اعتصامی، سید محمد دلیری، ابوذر رضا سلطانی، الهه ستوده، یاسین شکرانی، عبدالکریم صالحی، سید سجاد طباطبائی نژاد، مریم قربانی، محمود متوسل آرانی و مسعود وکیل (اعضای شورای برنامه‌ریزی)
مدیریت آماده‌سازی هنری :	مرتضی دانشمند، محسن ربانی، یاسین شکرانی، عبدالکریم صالحی، سید سجاد طباطبائی نژاد و محمود متوسل آرانی (اعضای گروه تألیف) - محمد کاظم بهنیا (ویراستار)
شناسه افزوده آماده‌سازی :	اداره کل نظارت بر نشر و توزیع مواد آموزشی
نشانی سازمان :	احمد رضا امینی (مدیر امور فنی و چاپ) - مجید ذاکری یونسی (مدیر هنری، طراح جلد) - محمد عباسی (نگارگر طراح گرافیک)، صفحه‌آرا) - نسیم بهاری، سحر خراسانی، گلرخ محتاج‌الفضل، مهدیه صفایی‌نیا، نفیسه شهادی، مجید صابری نژاد، سعیده کشاورز، شیوا ضیایی، کیانا میرزائی، منصوره و نفیسه صحرايي، محبوب حبیب‌وند، صادق صندوقی، نیلوفر برومند، یاسمن ثروتیان، حسین آسیوند و محمد صلواتیان (تصویرگران) - محمد عباسی (عکاس) - فاطمه باقری مهر، سیف‌الله بیک محمد دلیوند، فرشته ارجمند، سپیده ملک‌ایزدی، حمید نایب کلاچاهی، مریم دهقان زاده (امور آماده‌سازی)
ناشر :	تهران : خیابان ایرانشهر شمالی - ساختمان شماره ۴ آموزش و پرورش (شهید موسوی) تلفن : ۹-۸۸۸۳۱۱۶۱، دورنگار : ۸۸۳۰۹۲۶۶، کد پستی : ۱۵۸۴۷۴۷۳۵۹
چاپخانه :	شرکت افست : تهران - کیلومتر ۴ جاده‌ی ابعلی، پلاک ۸، تلفن : ۰۷۷۳۳۹۰۹۳، دورنگار : ۰۷۷۳۳۹۰۹۷، صندوق پستی : ۱۱۱۵۵-۴۹۷۹
سال انتشار و نوبت چاپ :	شرکت افست «سهامی عام» (www.offset.ir) چاپ هفتم ۱۳۹۸

برای دریافت فایل pdf کتاب‌های درسی به پایگاه کتاب‌های درسی به نشانی www.chap.sch.ir
و برای خرید کتاب‌های درسی به سامانه‌ی فروش و توزیع مواد آموزشی به نشانی www.irtextbook.ir
یا www.irtextbook.com مراجعه نمایید.

کلیه حقوق مادی و معنوی این کتاب متعلق به سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی وزارت آموزش و پرورش است و هرگونه استفاده از کتاب و اجزای آن به صورت چاپی و الکترونیکی و ارائه در پایگاه‌های مجازی، نمایش، اقتباس، تلخیص، تبدیل، ترجمه، عکس‌برداری، نقاشی، تهیه فیلم و تکثیر به هر شکل و نوع بدون کسب مجوز از این سازمان ممنوع است و متخلفان تحت پیگرد قانونی قرار می‌گیرند.

با نشاط و خرمی درس‌هایتان را خوب بخوانید و اخلاق خود را نیکو کنید.
سعی کنید برای اسلام و کشورتان مفید باشید.

امام خمینی(ره)

فهرست

۲	آستین‌های خالی	درس اوّل
۸	غروب یک روز بهاری	درس دوم
۱۴	همیشه با من	درس سوم
۱۸	در کاخ نمرود	درس چهارم
۲۴	روز دهم	درس پنجم
۳۰	بانوی قهرمان	درس ششم
۳۴	بوی بهشت	درس هفتم
۳۸	جشن تکلیف	درس هشتم
۴۴	گفت و گو با خدا	درس نهم
۵۰	ماه مهمانی خدا	درس دهم

۵۶	عید مسلمانان	درس یازدهم
۶۰	سخن آسمانی	درس دوازدهم
۶۶	انتخاب پروانه	درس سیزدهم
۷۲	أمّ ابیها	درس چهاردهم
۷۸	همسفر ناشناس	درس پانزدهم
۸۴	داناترین مردم	درس شانزدهم
۹۰	خواب شیرین	درس هفدهم
۹۶	آینه‌ی سخنگو	درس هجدهم
۱۰۲	گندم از گندم بروید	درس نوزدهم
۱۰۶	باغ همیشه بهار	درس بیستم

همکار گرامی، آموزگار عزیز

با اهدای سلام و آرزوی توفیق و سلامتی برای شما همکار محترم، جهت پیشبرد بهتر فرایند یاددهی – یادگیری در آموزش این کتاب، توجه شما را به نکات زیر جلب می‌نمایم:

۱. برای تدریس این کتاب، مراجعه به **راهنمای معلم** ضروری است. بخشی از محتوای آموزشی در کتاب راهنمای معلم قرار داده شده است و بدون مراجعه به آن، فرایند آموزش تکمیل نخواهد شد.
۲. حوزه‌های موضوعی خدانشناسی، پیامبری، امامت، جهان آخرت، قرآن کریم، آداب و اخلاق اسلامی، احکام، مراسم اسلامی و شخصیت‌های دینی به وسیله رنگ‌های مختلف در فهرست کتاب تفکیک شده‌اند. همکاران محترم در تدریس هر درس به اهداف حوزه‌ی موضوعی آن درس، توجه ویژه داشته باشند.
۳. در سال جاری برای درس هدیه‌های آسمان، کتاب کار جداگانه‌ای در نظر گرفته نشده و محتوای آن در کتاب درسی ادغام شده است. بنابراین، لازم است کلیه‌ی فعالیت‌ها در کلاس انجام شوند.
۴. تدریس برخی دروس می‌تواند به صورت پیمانه‌ای صورت گیرد. یعنی با توجه به مناسبت‌های گوناگون یا احساس نیاز آموزگار، می‌توان برخی دروس را خارج از ترتیب موجود تدریس کرد.
۵. به منظور سنجش و ارزیابی میزان تحقق اهداف هر درس، از شیوه‌های مناسب ارزشیابی استفاده نمایید و از طرح سؤالات کامل کردنی و چهارگزینه‌ای که فقط حیطه‌ی دانشی اهداف را می‌سنجد، خودداری کنید. در ارزشیابی دانش‌آموزان، فعالیت‌های مستمر آنها مانند فکر می‌کنم، دوست دارم، گفت و گو کنیم، با هم بخوانیم، نمایش و سایر فعالیت‌های کتاب را در نظر بگیرید. نکته‌ی مهم در ارزشیابی، یافتن مشکلات یادگیری و تلاش برای برطرف نمودن آنها و ارائه‌ی بازخورد صحیح به دانش‌آموزان است. برای آگاهی بیشتر از شیوه‌ها و ابزارهای ارزشیابی، به کتاب راهنمای معلم یا کتاب راهنمای معلم در ارزشیابی توصیفی ویژه‌ی معلمان

دوره‌ی ابتدایی، موجود در پایگاه اینترنتی www.talif.sch.ir مراجعه نمایید.

۶. جهت تحقق اهداف دروس، آیات و احادیث بسیاری به کار گرفته شده است، تا دانش‌آموزان به تدریج دریابند که دین را باید از منابع معتبر آن (کلام خدا و معصومان) که از هر خطا و اشتباه به دورند، دریافت نمایند.

۷. بر اساس راهنمای برنامه‌ی درسی، آموزش یک نماز چهار رکعتی به همراه احکام ضروری آن برای پایه‌ی سوم ابتدایی پیش‌بینی شده است. بر همین اساس، شایسته است آموزگاران محترم توجه ویژه‌ای نسبت به آموزش نماز در این پایه مبذول فرمایند و در طول سال تحصیلی با استفاده از فرصت‌های پیش آمده، صحت وضو و نماز تک‌تک دانش‌آموزان را کنترل نمایند. همچنین مناسب است دانش‌آموزانی که نماز را خوب یاد گرفته‌اند، به طور شایسته از سوی مدرسه و اولیا تشویق گردند.

۸. محتوای دروس هدیه‌های آسمان از اجزایی تشکیل شده است. به طور خلاصه به این اجزا اشاره می‌شود. تفصیل مطالب در راهنمای معلم آمده است :

عنوان درس : عنوان به صورت مستقیم و غیر مستقیم، گویای چکیده و محتوای اصلی درس است و با ایجاد حس کنجکاوی در دانش‌آموزان، در جهت انگیزش آنها به یادگیری موضوع درس به کار می‌آید.

متن درس : شامل بخشی از مفاهیم و اهداف اصلی درس است.

بدانیم : این بخش در راستای تقویت و تکمیل مفاهیم اصلی درس، در برخی دروس قرار داده شده است. گفتنی است که محتوای این بخش، جزء درس بوده و در فرایند آموزش نقش قابل توجهی ایفا می‌نماید. علاوه بر سه بخش فوق که ارائه‌کننده‌ی مفاهیم درس هستند، فعالیت‌های متنوعی متناسب با هر درس طراحی شده است که با مشارکت دانش‌آموزان انجام می‌شود. انتظار می‌رود همه‌ی دانش‌آموزان در بخش‌های گوناگون درس مشارکت داشته باشند و اگر دانش‌آموزی توانست در یک بخش مشارکت مؤثری داشته باشد، در بخش دیگر به او توجه شود.

فکر می‌کنم : این بخش از زبان دانش‌آموز به بیان بخشی از مفاهیم درس به ویژه در حیطه‌ی شناختی می‌پردازد که لازم است دانش‌آموزان، مشارکت لازم و مؤثری در انجام آن داشته باشند.

دوست دارم : این بخش به دنبال تقویت اهداف حیطه‌ی عاطفی بوده و دانش‌آموزان را به انجام فعالیتی عملی تشویق می‌نماید. در حقیقت دانش‌آموزان به آنچه که قبلاً فکر کرده‌اند و فهمیده‌اند، ابراز علاقه می‌کنند.

گفت و گو کنیم : در این بخش، دانش‌آموزان با هدایت و نظارت آموزگار به سؤالات مطرح شده پاسخ می‌دهند و با جمع‌بندی آموزگار، مفاهیم درس تثبیت می‌شود.

بیندیشیم : این بخش، مفاهیم درس را در قالب آیات و احادیث کوتاه جمع‌بندی و نتیجه‌گیری می‌نماید و مفاهیم دینی را از زبان منابع اصیل آن (قرآن و معصومان علیهم‌السلام) در اختیار دانش‌آموزان قرار می‌دهد. هدف از این قسمت، تقویت مهارت تفکر دانش‌آموزان در آیات قرآن و احادیث معصومان علیهم‌السلام، همسو با اهداف درس است. از دانش‌آموزان بخواهید پس از خواندن عبارات و ترجمه‌ی آن، درباره‌ی معنای آنها با کمک فعالیت‌هایی که در کتاب آمده است، با یکدیگر گفت‌وگو کنند و مفاهیم را در راستای اهداف درس استنباط نمایند. این کار می‌تواند در گروه‌های دو یا سه نفره صورت پذیرد. آموزگاران محترم، زمینه‌ی بحث و گفت‌وگوی دانش‌آموزان را در این قسمت فراهم آورند و از بیان مطالب تفصیلی درباره‌ی معنای آیات قرآنی و احادیث اجتناب نمایند.

بگرد و پیدا کن : این بخش، نقش تمرینی در جهت تثبیت مفاهیم درس داشته و موجب تعمیق یادگیری می‌گردد.

بین و بگو : این قسمت، با تأکید بر شیوه‌ی تصویرخوانی، مفاهیم درس را تعمیق می‌بخشد. آموزگاران گرامی برای اطلاع از شیوه‌ی تصویرخوانی در آموزش، به راهنمای معلم مراجعه نمایند.

با هم بخوانیم : این بخش، معمولاً شامل شعری در موضوع درس است که توسط دانش‌آموزان همخوانی می‌شود. تعدادی از اشعار هم در راهنمای معلم آمده است.

اجرای نمایش : محتوای برخی دروس به صورت نمایش در کلاس اجرا می‌شود. جهت جدایت بیشتر این فعالیت، آموزگاران می‌توانند امکانات لازم برای نمایش را در کلاس تدارک نمایند. این بخش با قرار دادن دانش‌آموزان در موقعیتی فرضی، اهداف درس را تثبیت و تعمیق می‌نماید.

خاطره‌گویی : دانش‌آموزان در این قسمت، میان اهداف و مفاهیم درس و زندگی روزمره‌ی خود ارتباط برقرار می‌سازند.

کامل کنید : این بخش، با برقراری ارتباط میان مفاهیم درس، به تثبیت اهداف کمک می‌کند. دانش‌آموزان در این بخش پاسخ‌ها را در کتاب یادداشت کرده و آموزگار نظارت می‌نماید.

تمرین کنیم : این فعالیت با تمرین و انجام یک رفتار دینی از سوی دانش‌آموزان، زمینه را برای بروز این رفتار در زندگی روزمره‌ی دانش‌آموزان، فراهم می‌آورد.

با خانواده : این بخش، با هدف گسترش یادگیری و تقویت نگرش دانش‌آموز به مفاهیم دینی در میان اعضای خانواده، برای بروز رفتار دینی وی قرار داده شده است. برای اجرای این بخش انتظار می‌رود والدین گرامی، همراهی لازم را با دانش‌آموز مبذول نمایند.

آرزوی گروه قرآن و معارف اسلامی، توفیق روز افزون همکاران عزیز در رشد و پرورش دینی امیدهای آینده‌ی کشور است. پایگاه اینترنتی گروه با قرار دادن اخبار، بخش‌نامه‌ها، نسخه‌های الکترونیکی کتاب‌های درسی، متون کمک آموزشی، کتاب راهنمای معلم و... در خدمت شما آموزگاران گرامی است.

گروه قرآن و معارف اسلامی

دفتر تألیف کتاب‌های درسی عمومی و متوسطه نظری

quran-dept.talif.sch.ir

۰۲۱-۸۸۳۰۶۰۷۲